

Sygn. akt V KS 17/20

POSTANOWIENIE

Dnia 29 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński

w sprawie **K. D.**

oskarżonego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 281 k.k. w zb. z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 29 lipca 2020 r.,
skargi obrońcy oskarżonego

na wyrok Sądu Okręgowego w S.

z dnia 31 stycznia 2020r., sygn. akt IV Ka (...),

uchylający wyrok Sądu Rejonowego w S. z dnia 8 lipca 2019r., sygn. akt IV K (...)

i przekazujący sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w S.,

na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić skargę;

2. obciążyć oskarżonego kosztami postępowania skargowego.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w S. wyrokiem z dnia 8 lipca 2019r. skazał m.in. K. D. za czyn określony w art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 3 lat pozbawienia wolności. Apelację od tego wyroku wniósł obrońca oskarżonych stawiając m.in. zarzut zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 25 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 35 § 1 k.p.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 7 § 2 k.k., tj. w postaci rozpoznania sprawy należącej do właściwości sądu wyższego rzędu przez sąd niższego rzędu. Ponadto postawił zarzuty obrazy przepisów postępowania (art. 7

k.p.k.) oraz błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia mających istotny wpływ na jego treść. W konkluzji autor apelacji wniósł m.in. o skierowanie sprawy na posiedzenie w trybie art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 449 §1 k.p.k. i uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w S. do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z dnia 31 stycznia 2020 r., sygn. IV Ka (...), Sąd Okręgowy w S. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w S. do ponownego rozpoznania.

Na wyrok Sądu Okręgowego w S. skargę wniosła obrońca oskarżonego K.D. , zarzucając: „naruszenie art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k. polegające na uchyleniu wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 8 lipca 2019r., oraz przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w S., z powołaniem na zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k., w sytuacji, w której w niniejszej sprawie nie wystąpiła ww. przesłanka do uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania (a przynajmniej nie zostało to ustalone przez Sąd Okręgowy) a postępowanie to ma w istocie dotyczyć uzupełnienia postępowania dowodowego”.

W konkluzji skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 539a § 3 k.p.k. skarga od wyroku sądu odwoławczego uchylającego wyrok sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania może być wniesiona wyłącznie z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. lub naruszenia art. 437 k.p.k., przy czym w § 2 tego ostatniego przepisu ustanowiono, że sąd odwoławczy może uchylić wyrok sądu pierwszej instancji i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości.

Zgodnie z treścią uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17 w przypadku postawienia w skardze zarzutu naruszenia art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. w związku z art. 439 § 1 k.p.k. kontrola skargowa wymaga dokonania oceny, czy rzeczywiście zaistniało uchybienie o charakterze

bezwzględnej przyczyny odwoławczej, a nie tylko tego, czy zostało ono wskazane jako podstawa uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Oznacza to badanie w sposób pośredni prawidłowości wyroku sądu pierwszej instancji. Uchybienia wymienione w art. 439 § 1 k.p.k. mogą zostać stwierdzone przez sąd odwoławczy z urzędu, jak i na skutek zarzutu odwoławczego (art. 433 § 1 k.p.k.). W tym drugim przypadku kontrola w trybie skargi naruszenia art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. w związku z art. 439 § 1 k.p.k. ze swej istoty dotyczyć będzie zasadności uwzględnienia zarzutu apelacji. Nie jest to jednak kontrola merytorycznego rozpoznania sprawy, tylko badanie, czy wyrok sądu pierwszej instancji dotknięty jest uchybieniem określonym w art. 439 § 1 k.p.k.

Sąd Okręgowy w S. w pisemnym uzasadnieniu wyroku zaskarżonego niniejszą skargą podniósł wprost, iż Sąd Rejonowy błędnie wskazał - w kwalifikacji prawnej czynu popełnionego przez K. D. i innych - na art. 280 § 1 k.k., bowiem przedmiot, którym oskarżeni posługiwali się trakcie czynu (pałka teleskopowa o określonych właściwościach) wskazuje na konieczność przypisania im przestępstwa z art. 280 § 2 k.k., zagrożonego karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy niż 3 lata. Stwierdzenie Sądu odwoławczego w tej kwestii jest kategoryczne. Niedopuszczalne zaś jest, aby Sąd Najwyższy w trybie art. 539a k.p.k. ponownie, samodzielnie ocenił materiał dowodowy, w tym przypadku dot. oceny właściwości użytej przez sprawców pałki teleskopowej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2017 r., IV KS 6/16, KZS 2017, z. 11, poz. 29). Sąd Najwyższy w postępowaniu wywołanym wniesieniem skargi od wyroku sądu odwoławczego nie jest bowiem władny na podstawie przepisu art. 539a § 1 k.p.k. do oceniania materiału dowodowego zebranego w sprawie.

Tym samym więc zgodnie z dyspozycją art. 25 § 1 pkt 1 k.p.k. Sąd Rejonowy nie był uprawniony do orzekania w przedmiotowej sprawie i winien był stwierdzić - zgodnie z art. 35 § 1 k.p.k. - swoją niewłaściwość rzeczową. Przyjęcie błędnej kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonym w wyroku przez Sąd Rejonowy spowodowało naruszenie właściwości rzeczowej Sądu, a tym samym orzekanie w sprawie zastrzeżonej do wyłącznej właściwości rzeczowej Sądu Okręgowego, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k.

Jak słusznie zauważył prokurator w odpowiedzi na niniejszą skargę, kwestia możliwości przyjęcia wobec oskarżonych surowszej kwalifikacji prawnej przypisanego im czynu, pomimo wniesienia środka odwoławczego na ich korzyść, (przy braku apelacji prokuratora na ich niekorzyść) na którą powołuje się obrońca oskarżonego, na obecnym etapie, wobec stwierdzenia istnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, pozostaje drugorzędna, bowiem Sąd Okręgowy w S., jako właściwy rzeczowo przy ponownym rozpoznaniu sprawy będzie związany ograniczeniami wynikającymi z art. 443 k.p.k. i art. 434 § 1 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.